Бүхы ороннуудай пролетариинар, нэгэдэгтэй

Буряат-Монголой ҮНЭН

№ 200 (5041)
ОКТЯБРИИН 8
ПЯТНИЦА
1948 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

сэн 20 мүнгэн

ТУШААЛГЫН ЯБАСЫЕ ЭРИД ШАНГАДХАХА

Түрүндэ таряа тушаалгые түгэсхэлгын арбан хоног соо республикын туруу колхозууд нилээдгүй аймгуудай партийна, советскэ, үдөө ажахын органууд ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй өгөөмөр шухала, эгээл харюусалгатай зорилго болоно.

Нютагуудтахи партийна, советскэ органууд эдэ үдэрнүүдтэ таряа тушаалгые хүтэлбэрилгэ талаар эрид хубилалта гаргаха ёнотой ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймгуйсэдкомуудай үдөө нютагуудта эльгээһэн түлөөлэгшэд гансахан суглаа хээд, мэдээ суглуулаад байхагүй, харин колхоз бүхэнэй байдалые шалгажа, таряа тушаалгаа бодото туһаламжа үзүүлхэ уялга тай гээшэ. Гэхэтэй хамта, зарим аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд үшөө мүнөө хүртэр таряа тушаалгые оперативна хүтэлбэрээр хангажа шадаагүй байнаар. Жишээлхэдэ, Мухаршэбэрэй «Шэнэ байдал» артельдэ таряа хуряалга, тушаалгые эхилһэнһээ хойшо аймагай хүтэлбэрилгы органуудаа нэгэшье түлөөлэгшэ ошоогүй байха юм. Тиимэһээ тус колхоз түрүндэ тушаалгые өөрөө бүтэхэ ябадалда пайлажархсод, түсэбөө таһалдуулха аюулда хүргэжэ байна.

Заготзерногой бэлэдхэлэй олонхи пунктнууд ударна арбан хоног соо үдэлмэрээ һайжаруулангүй, урмыхи шэнги обор нобшоор ябуулнаар. Попереченскдэхи бэлэхэлэй пунктда (даагшань нүхэр Метелкин) Яруунын ба Хорнин аймагуудай колхозууд таряа тушаахадаа үдэр бүри өөлжээ хүлеэжэ, үнэтэ сагаа барадаг байха юм. Мүн Сульфатдахи бэлэдхэлэй пункт Сэлэнгын аймагай колхозуудай асарнан таряае саг соонь тушаажа абангүй хүлеэлгэнэ. Бэлэдхэлэй органуудай хүтэлбэрилэгшэд, пунктнуудай үдэлмэрние һайжаруулха тушаа энэ гэһээр эрид хэмжээ абаха сагынь тулаа. Хаана, хэн таряа тушаалгада һаад түбэг ушаруулшаб, тэрэ хадаа шанга харюусалгада хабаадуулагдаха ёнотой.

Республикын аймаг ба колхозуудтусэбһөө галуур хэдэн мянгаад пүүд таряа тушааха гэһэн социалистическэ уялга абанхай. Тиимэлэ таряа тушаалгые дүүргэһэн Түнхэнэй, Хэжэнгын, Кабанскын аймагууд ба түрэнтэсэ сүм тоосоһон республикын бусад колхозууд ударна арбан хоног соо түсэбһөө галуур таряа тушааха уялгаа заатагүй дүүргэхэ ёнотой.

Республикын партийна, советскэ, үдөө ажахын, бэлэдхэлэй органуудай зорилго хадаа мүнөө үедэ Эхэ оропойнгоо урда барижа байнан шалгалтаяа үндэр дээдэ сэгнэлтэйгөөр барихын түлөө шангаар тэмсэхэ ябадал болоно. Таряа тушаалгые түгэсхэлгын арбан хоногые үнэхөөрөө уларнаар үнэргэжэ, түрэндэ таряа тушааха түсэбүүдээ амжалтатайгаар дүүргэхэ гээшэ аймагууд ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэ, колхозник бүхэнэй эгээл арюун пагпин уялгань мүн.

Эдэ үдэрнүүдтэ социалистическэ мүрысөөнэй долгине улам үргэдхэн Эхэ оропдоо элбэг дэлбэг таряа талха үгэжэ, Сталин багшадаа үгэһэн уялгаа үнэн хэрэг дээрэ дүүргэе!

БМАССР-эй Министрнүүдэй Советтэ ба ВКП(б)-гэй Обкомдо

БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол октябриин нэгэдэхи табан хоног соо республикын аймагуудта таряа бэлэдхэлэй ябасын дүнгые хаража үзөөд, табан хоног соо жэлэйнгээ түсэбтэ 23,4 процент ургалта үгэжэ, түрэндэ таряа тушааха түсэбые түүргэхэ талаар һайн амжалтануулые туйлаһанайнь түлөө БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй Обкомой дамжуулгын Улаан тугые Яруунын аймагта (партийн айкомой секретарь нүхэр Борисов, аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Цыренжапов, уполминзагай уялгые дүүргэгшэ нүхэр Аюркапаев, үдөө ажахын таһагные даагша нүхэр Хондоропов) үгэхэ гэжэ тогтоообо.

Октябриин **7**

Таряа тушаалгые түгэсхэлгын АРБАН ХОНОГ

Ударна арбан хоногой зургаадахи үдэртэ Мухаршэбэрэй ба Бичурын аймагууд тушаалгын ябасые шангадхахын орондо, харин тэрэниие һуладхаһан байба. Ушарынь хадаа эдэ аймагуудай түрүү колхозууд гүрэнтэсэ сүм тоосоһон гэхэгү, али түсэбөө дүүргүүтэйхэн байхадань, зарим артельнуудынь ургаса хуряалгын эхилхэнээ хойшо унжагайржа, хамагай һүүлдэ шэрэгдэхээр. Аймагай хүтэлбэрилэгшэд гээгдэнги колхозуудаа ураншань татажа абахын түлөө бодото хэмжээ абаагүй байһан дээрэнээ һүүгэй үедэ тушаалгын ябасые нуладхаһан байна.

Таряа тушаалгаар гээгдэжэ ябаһан колхозууд аймаг бүхэндэ бии. Республика соо эгээл сохэр хожомдожо ябаһан Курумканай ба Баргажанай аймагуудта жэлэйнгээ түсэбые дүүргэһэн колхозууд тон үсөөн. Гэбэшье, эдэ аймагуудай партийна, советскэ, үдөө ажахын болон бэлэдхэлэй органууд гээгдэлээ усадхаха талаар эрид шангаа хэмжээ абаагүй байһаар. Мүн ондсошье аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд таряа тушаалгада, илангаяа гээгдэнги колхозуудта шухала анхаралаа хандуулаагүй байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Курумканай аймаг хэнэйшье мэдэһээр үнэрэгшэ жэлдэ таряа тушаалгын бүхы республика дотор дүүрэтэр хамагай һүүлдэ шэрэгдэжэ ябаһан байгаа. Мүнөө тус аймаг баһал тиимэ байдалтай. Эндэ таряа тушааха жэлэйнь түсэб хадлаашьедүй байнаар. Аймагай колхозуудта таряа сохилго тэсэшэгүй муугаар эмхидхэгдэнхэй. Октябриин 5-ай мэдээгээр аймаг дотор хуряагдаһан таряанайнь ороёдоо 20 процент сохигдоһон байба. Тиихэлээр гүрэндэ таряа тушааха график ходо таһалдана.

Баргажанай аймаг сохилгые баһал хангалтагүйгөөр эмхидхэһэн байна. Гадна, зарим колхозуудай сохиһон таряан бэлэдхэлэй пунктнуудта тушаагдангүй, ток дээгүүр хэбтэжэ байха юм. Иимэ баримтануудые мэдэжэ байһан болобошье, аймагай хүтэлбэрилхы эмхи-зургаануд зохихо хэмжээ абангүй, һанва амар һуужа байнаар.

Ударна арбан хоногые үнэхөөрөө ударнаар үнэргэжэ, гүрэнтэсэ һаныи 2—3 хоног соо сүм тоосохын түлөө колхоз, аймаг бүхэн бүхы хүсэзэ элсүүлхэ ёнотой.

Үндэр ургаса хуряана

«Манай Ажал» колхозой гэшүүн Хутанов Цыбжит гэгшын хүтэлбэрилдэг үндэр ургасын звено байгша ондо элбэг баян ургаса түйлажа шадаа. Ургасын хэмжээ тодорхойлхо комисси тус звеногой даанан 50 гектар талмай дээрэһээ га бүриин 30 центнер таряан гараха гэжэ үзэһэн байгаа. Гэбэшье, мүнөө үндэр ургасын участогай ургасые сохиходо га бүриһөөнь 35 центнер эрхим таряан унажа байна. Амжалтаараа урмашаһан звеногой гэшүүд элбэг баян таряагаа гээлтэ хоролтогүйгөөр, богонихон болзор соо хуряжа абахын түлөө тэмсэжэ байна.

Б. Базарон.

Таряа тушаалгые түгэсхэлгын арбан хоног

Октябриин 10 хүртэр колхоз бүхэн гүрэнтэеэ сүм тоосохо ёнотой

* *

Түсэбһөө гадуур—35000 пүүд

Таряа тушаалгаар гүрэнтэеэ сентябриин 20-до сүм тоосоһон Мухаршэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхоз (директорынь нүхэр Чебунин, партийна организациин секретарь нүхэр Вершинин, рабочкомой түрүүлэгшэ нүхэр Трофимов) түсэбһөө гадуур 35000 пүүд таряа тушааха гэһэн социалистическэ уялга абаһан юм

Октябриин 2-ой үдэр «Эрдэм» совхозой худэлмэришэд уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэбэ. Мүн тэрэ үдэр таряахуряалгаяа дүүргэһэн байха юм. Энэ хадаа тус совхозой худэлмэришэдэй ааһэдынгаа уялгые һайнаар ойлгожо, Эхэ ороноо балшуулхын түлөө үнэн зүрхэнһөө ороолдоһыень гэршэлнэ.

Худэлмэрээ эрид шангадхаа

Украиныи таряашадай уряалые халуунаар дэмжэһэн Кабанскын колхозууд абаһан уялганууда амжалтатайгаар дүүргэн, Эхэ ороондоо элбэг дэлбэг таряа талха үгэжэ байна.

Түрэндэ таряа тушаалгые түгэсхэхэ зорилготойгоор үнэргэгдэжэ байгаа ударна декадныгай үдэрнүүдтэ аймагай колхозууд хуряалга, һуриилэгэ, сохилго болон бэлэдхэлэй пунктнуудта таряа шэрэлгые эрид шангадхаһан байна юм. «Красное знамя» (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Бурлаков, партийна организациин секретарь нүхэр Брянский), «Путь Социализма» (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Нечкин, партийна организациин секретарь нүхэр Карачун), «Путь Ленина» (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Бурлуковский) ба бусад колхозууд ударна декадын түрүүшын үдэрнүүдтэ гүрэнтэеэ сүм тоосоһон байна. Мүнөө эдэ колхозууд түсэбһөө гадуур таряа тушаажа байна.

Аймагай бүхы колхозууд декадныгай дүүрэтэр түсэбһөө гадуур таряа тушааха уялгаяа үнэн хэрэг дээрэ бэлүүлхэ зорилго табиихай.

Л. Тимошина.

Дутуунуудаа усадхаба

Түрэндэ таряа тушаалгые шинжэхэнь тулада үнэргэгдэжэ байгаа ударна декадын эхилхэһээ урда тээ Степно-Дворецкэ сельсоведэй Калининай нэрэмжэтэ колхоз Кабанскын аймаг соо эгээл гээгдэнги байгаа һэн. Тиин, ударна декадын үнэргэгдэхэ тухай мэдээсэлые дуулахатаяа хамта, Степно-Дворецкэ сельсовет болбол депутэдууд болон эдэбхитэдэй суглаа хээд, тэндэ таряа тушаалгые шангадхаха тухай шухала хэмжээ-абуулганууды хараалһан байна. Тиихэдээ сельсовет соо гээгдэжэ ябаһан Калининай нэрэмжэтэ колхозодо тусгаар анхаралаа табиха, депутэдууды түлөөлэгшэд болгон эльгээһэн байха юм.

Калининай нэрэмжэтэ колхозодо ударна декадые үнэргэхөөр эльгээгдэһэн түлөөлэгшэдые сельсоведэй түрүүлэгшэ Г. Сурапов өөрөө хүтэлбэрилнэ. Тэдэнэр энэ колхозодо ошоһон дары ударна декадын үдэрнүүдтэ түрэндэ таряа тушааха тусгаар график зохосолсоһон, таряа сохилгые түхэреэн сүүдхэ соо эмхидхэһэн байна. Депутэдууд И. Суворов, А. Чипатова, Г. Попов ба бусад таряа хуряалга ба тушаалгын эгээл харюусалгатай худэлмэришүүдтэ табигдаһан байгаа.

Ударна декадын үедэ таряа хуряалгын худэлмэришүүдые зүбөөр ябуулжа шадаһанай ашаар, Калининай нэрэмжэтэ колхоз түрэндэ таряа тушаалгые графигай ёнооор эмхидхэжэ, дутуунуудаа усадхаба Энэ колхоз дүүрэн бэшэ мэдээгээр, бэлэдхэлэй пунктда 1050 центнер таряа тушаагаад байна.

А. Иванов.

Үльгэр жэшээтэ ажаль

Иволгын аймагай «Коминтерн» колхоз таряа хуряалга ба түрэндэ таряа тушаалгые топ хангалтагүйгөөр ябуулжа байна. Энэ колхозодо социалистическэ туһаламжа үзүүлжэ тэрэниие гээгдэлһээ гаргахын тулада Улан-Удэ городой зарим эмхи-зургаанай худэлмэрилэгшэд ошоһон юм.

Городһоо ошогшохой дунда үшөө ноодоо жэл энэ колхозодо туһалаһаһан «Победа» гэжэ олзоборилгын артелиин худэлмэришэн нүхэр Безносиков бии. Нүхэр Безносиков болбол үнэргэгшэ жэлдэ олоһон дүй цүршэлдөө тушглажа, энэ жэлэй хуряалгын үедэ 25 хүнһөө бүриндэһэн бригада эмхидхэһэн байна.

Мүнөө энэ бригада ороёо сэбэрлэлгэ дээрэ худэлмэрилнэ. Бригадын гэшүүд жэшээтэ һайнаар, хурдан шуумгайгаар худэлмэрилжэ, үдэр бүриин 1,5—2,5 ажалта үдэр олоно. Тиихэдэ нүхэд Жеребанова, Шрагер, Коноваленко гэгшэд үдэр бүри гурба гурбан ажалта үдэр олоно.

Тэдэнэрэй анха түрүүн тус колхозодо ошоходонь добо хада шэнги ехэ ороёон обоологдожо, гэмтэхын аюулда ороод байгаа. Мүнөө тэдэнэр комбайнуудай гаргаһан ороёые тэрэ үдэртэнь сэбэрлэжэ дүүргэдэг ба зариманаа ороёоной ехээр суглархаяа забдахалань һүшиндөө худэлмэрилдэг байха юм.

Пигэжэ городой худэлмэришэд ба албахаагшад ажал худэлмэридэ социалистическэ ёноор хандаха үльгэр жэшээе тус артелиин колхозчиуудта харуулжа байна.

Ц. Доржиев.

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай

СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын БМАССР-тэхи түлөөлэгшын мэдээн

1948 оной октябриин 5.

Эзэлхэ нүүрнинь	Аймагуудай нэрэ	Түсэбэй дүүргэлтэ (процентэр)
1.	Хэжэнгын	103,5
2.	Түнхэнэй	101.6
3.	Кабанскын	100,1
4.	Байкало-Кударын	89.5
5.	Прибайкальска	87,5
6.	Кударын	80,3
7.	Хорнин	78.9
8.	Кяхтын	74,6
9.	Яруунын	73,6
10.	Бичурын	68.8
11.	Зэдын	65,2
12.	Мухаршэбэрэй	64,1
13.	Торнин	62.8
14.	Сэлэнгын	62.2
15.	Тарбагатайн	56.9
16.	Закаменай	55,8
17.	Баргажанай	52,6
18.	Заиграйн	50,5
19.	Иволгын	48,9
20.	Курумканай	48,2

* * *

Үнэрһэн табан хоног соо доро дурсагдаһан аймагуудта таряа тушаалгаар жэлэйнгээ түсэбтэ иимэ ургалта үгэһэн байна гэбэл: Яруунын—23,4 процент, Прибайкальска—17,2 процент, Зэдын—16,8 процент. Зүгөөр, Прибайкальска аймаг урда тээхи табан хоногтой засуулхада таряа тушаалгын темные һуладхаһан байна юм. Тарбагатайн, Хорнин аймагууд ургалта багаар үгөө.

Тэрэшэлэн Кяхтын, Мухаршэбэрэй, Байкало-Кударын аймагууд урда тээхи табан хоногойхидо орходоо таряа тушаалгын темные һуладхаһан байха юм

Аяар мүнөө хүртэр Курумканай (ВКП(б)-гэй айкомой секретарь Цыденов, аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэ Гармаев, уполминзаг Быков), Иволгын (ВКП(б)-гэй айкомой секретарь Санжимитыпов, аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэ Чимитцыренов, Уполминзаг Цыренжапов), Заиграйн (ВКП(б)-гэй айкомой секретарь Сафронов аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэ Мезенцев, уполминзаг Павлович) аймагууд таряа тушаалгые унжагайруулжа, республика соо һүүлэй нуриинуудые эзэлһээр.

БМАССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ БА ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ БЮРОГОЙ ТОГТООЛООР ИИМЭ АЙМАГ РЕСПУБЛИКАНСКА ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ДОСКАДА БЭШЭГДЭБЭ:

КАБАНСКЫН АЙМАГ — (ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр ПОПОВ, аймгуйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр СОБОЛЕВ, Уполминзаг нүхэр ШИШМАКОВ, аймагай худее ажахын таһагые даагша нүхэр КАРПОВ) — гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэнэй түлөө ВКП(б)-гэй айкомууд ба аймгуйсэдкомуудай зууршалгаар, доро дурсагдаһан колхозууд Республиканска Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэбэ гэбэл:

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ:

89. **Кагановичын** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Шагжиев**, партийна организациин секретарь нүхэр **Балдынов**).

ХОРНИН АЙМАГ:

90. **«Пламя»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Борисов**, партийна организациин секретарь нүхэр **Краснопеев**).

91. **Карл Марксын** нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Норбоев**, партийна организациин секретарь нүхэр **Дамбаев**).

92. **«Дружба»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Екимовский**, партийна организациин секретарь нүхэр **Сангаев**)

ЯРУУНЫН АЙМАГ:

93. **«Улаан-Яруунэ»** колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр **Цыдыпов**, партийна организациин секретарь нүхэр **Бужеев**).

Сульфадтахи бэлэдхэлэй пунктда вагон үгтэнэгүй

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Телефонеоор абтаба). «Заготзерногой» Сульфат станци дээрэхи бэлэдхэлэй пунктда аймагай арбан колхозуудта таряа тушаадаг юм. Мүнөө 4-нэхи үдэрөө пунктын бүхы складуудта таряагаар дүүрэнхэй, тиимэһээ эндэхи колхозууд таряа тушаалгаяа таһаддуулха боагай болоод байна.

Иимэ байдал имэггал тус пунктые даагша Хохловой таряа шэрэхэ вагонуудые ерүүлхын түлөө топ хожомдожо захил хэһэнһөө, мүн Зүүн Сибириин түмэр замай гурбадахи отделениин начальник Бартушевич гогшын мүнөө хүртэрөө таряа тээхэ вагонуудые дурсагдаһан станциие эльгээгээгүй байнаһаа тохосолобо.

Иимэ тэсэшэгүй байдалые энэ гэһээр заһахын тулада СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын БМАССР-тэхи түлөөлэгшэ эрид шууд хэмжээнүүдые абаха ёнотой.

Ургуулһан таряагаа узуур дээрэнь нуулгаһаар

Энэ жэлдэ Хорнин аймагай колхозууд ороёоноо культурануудай һайн ургаса ургуулһан байна. Тингээ хадаа тэрэнэй хуряалгые богонихон болзор соо агротехническэ үндэр дээдэ хэмжээдэ үнэргэгхэ, Эхэ ороондоо элбэг дэлбэг таряа - талха үгөөд, абаһан уялганууда амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө хорнинхид бүхы хүсөөрөө тэмсэхэ зорилготой байгаа.

Зүгөөр, зарим колхозууд аяар мүнөө хүртэр ургуулһан таряагаа узуур дээрэнь һуулгажа байха юм. Тиимэһээ таряан ехээр гээлтэдэ оропо. «Шэнэ ажал» колхоз 300 гаран гектар таряагаа хуряангүй, узууртань айруулжа байна. Таряа хуряалгые энэ колхоз яахалаа иимэ ехээр удааруулаа юм гэхэдэ, аяар мүнөө хүртэр жатканууда зүбөөр хэрэглэжэ шадаадүй байнаар. Машинистнуудта халаанай морилые үгөөгүй дээрэһээ тэлэнэрэй ажалай бүтээсэ топ бага. Гадна, энэ һуриилэгэ угаа ехээр унжагайруулагдапа.

Тэрэшэлэн Кировэй нэрэмжэтэ, «Гигант», «III Интернационал» ба бусад колхозууд хуряалгые дүүргэгдүй байха юм. Тиихэлээр Хорнин аймагта гүрэндэ таряа тушаалгэ хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Ударна декадын эхилһэнһээ хойшо олохон хоногой үнэргэһэн болобошье, Хорнин колхозууд таряа хуряалга ба тушаалга дээрэ эрид хубилалта гаргаагүй байнаар. Олохон колхозуудынь гүрэндэ таряа тушааха графигаа дүүргэгүй, хоёһон саарһан дээрэ хосорооно. Тэд, аймагай хүтэлбэрилэгшэд колхозуудай таряа тушаалгые үнэн хэрэг дээрэ бэлүүлхэ ябадалдань бодото туһаламжа үшөөл үзүүлнэгүй.

Г. Цыреторов.

Курбын ба Илькын колхозууд

Түрэндэ таряа тушаалгаар Усть-Курбын сельсоведэй «Первое Мая» колхоз тон ехэ гээгдэлтэй ябана. Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд — правлениин түрүүлэгшэ Мартыпов парторганизациин секретарь Потемкин гэгшэд таряахуряалгын худэлмэрине бэлэдхэлгүйгөөр, ба «таряан ногоон» гэжэ хожомдолтойгоор эхилһэн байгаа. Энээн дээрэһээ тус колхоз мүнөө түрэндэ таряа тушаалгын түсэбые ороёдоо 9 процент дүүргээд байна.

ВКП(б)-гэй Заиграйн айком ба аймгуйсэдком болбол тус колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэ таряахуряалгые түргэдхэхэ ба энээндэ колхозойнгоо бүхы хүсые элсүүлхэ тухай хэдэн захин заабаринуудые үгэһэн байгаа. Гэбэшье, колхозой хүтэлбэрилэгшэд эдэ заабаринуудые бэелүүлхэ хэмжээ абангүй, харин элдэб шалтагуудые урдаа барижа, хуряалгын, шэрэлгын, һуриилэгын, сохилгын, тушаалгын худэлмэринуудые хойшо татаа.

Мүн Дээдэ-Илькын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь Тютрин, парторганизациин секретарь Саломатов) таряахуряалгын худэлмэрине мүугаар ябуулжа байна. Эндэ зарим колхознигууд таряахуряалгада гаргагдаагүй. Таряа хатааха, тушааха ябадалые түхэреэн сүүдхэ соо эмхидхэхэ аргатай байнаа аад, өлэ худэлмэри эмхидхэгдээгүй.

Энэ колхоз дээрэ Ново-Брянска МТС-эй 2 комбайн ажалладаг ба 500 гектар таряа хадаха түсэбтэй байнаа аад, һүүлэй мэдээгээр ороёдоо 182 гектар хадаад байна. Комбайнын иимэ муугаар худэлмэрилжэ байхадань, МТС-эй дирекци ба колхозодо эльгээгдэһэн механигууд гэрээнэй ажалые һайжаруулха тухай хэмжээ абаагүй байхань жэгшүүритэй болоно.

Октябриин 1-эй үдэр ВКП(б)-гэй айкомой бюро боложо, дээрэ хэлэгдэһэн колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй таряа хуряалгые ямараар ябуулжа байнаа тухай тоосоото эллихэлгүудые шагнаһан байгаа. Тиихэ зуураа, таряа тушаалгые хойшо татажа байнаа «Первое Мая» колхозой түрүүлэгшэ Мартыповые партийн гэшүүнһээ гаргаха ба сүүлтэ үгэхэ гэжэ шийдхэбэри абаа. Мүн бюро дээрэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторг Саломатов, правлениин түрүүлэгшэ Тютрин гэгшэдтэ таряахуряалгын, тушаалгын худэлмэринуудые һаяын үдэрнүүдтэ эрид һайжаруулха тухай заабаринуудые үгэһэн байна.

Таряа тушаалгын худэлмэрине октябриин 10 хүртэр дүүргэхэ тушаа соносхогдоһон ударна 10 хоног үнэргэхэ тухай шийдхэбэри Заиграйн аймагай бүхы колхозууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, энэ 10 үдэр соо таряа хуряалга, тушаалга дээрэ эрид хубилалтануудые гаргаха, эдэндэ бүхы хүсэсэ элсүүлхэ хэмжээнүүд абтаһан байгаа.

А. Жамбалов.

БЕРЛИНДЭХИ БАЙДАЛ ТУХАЙ АСУУДАЛААР СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН НОТО

Сентябриин 26-да Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба Франциин правительствонууд Берлиндэхи байдал тухай асуудалаар нэгэн адли удхатай нотонуудые СССР-эй правительствода эльгэһэн байгаа.

Октябриин 3-да СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов хадаа Америкын Холбоото Штадуудай, Великобританиин ба Франциин правительствонуудта советскэ правительствын доро дурсагдагша харюу эльгээһэн байна:

«I. СССР-эй правительство хадаа США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонуудые энэ оной сентябриин 26-най нототой танилсаһан ба Берлиндэ тохеолдоһон байдалай түлөө тус гурбан державануудай правительствонууд дүүрэнээр харюусаха байна гэжэ мэдүүлэ шухала дээрэ тоолоно США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд Германиин баруун зононуудта ба Берлинэй гурбан секторнуудтэ мүнгэнэй сепаратна реформо хэжэ эхилээгүй байһан саг хүртэрынь Берлиндэхи байдал тухай асуудалшье байгаагүй юм, тэрэ зуура дээрэ дурсагдагша мүнгэнэй сепаратна реформо болбол Германиин баруун зононуудые дүрбэн державануудай хиналта дороһоо гаргаһан ба Германие хубаан таһалха гэһэн политикын эгээн һүүлшын ба илангаяа холо хараатай хэмжээ-ябуулгануудай нэгэн байһаниинь олондо мэдээжэ юм.

Германие хубаан таһалха гэһэн политикаяа эхилхэдээ, США-гэй правительство хадаа Великобританиин правительствотай хамта германска асуудал тушаа антигитлеровска коалициин державануудай Потсдамска конференци дээрэ абаһан хэлсэнүүдтэ эсэргүүгээр 1946 ондо Германие эзэмдэлгын американска ба британска зононуудые экономическа талаарынь сепаратнаар пэгэмүүлжэ эхилһэн байна. Энэ ябадалаар эзэмдэгдэһэн Германи тушаа дүрбэн державануудай хамтын хиналта байгуулха тухай СССР-эй, США, Великобритани ба Франциин хооронхо урдань баталагдаһан хэлсээнүүд бүдүүлигээр эбдэгдэһэн байна. Тэрэ үедэ энэ ябадалаа экономическа бодолнуудаар сагааруулха гэжэ оролдодог ба хоер зононуудые пэгэдүүлэн ябадал хадаа Германие хубаан таһалха ябадалда хүргэхэгүй юм, Германиие демилитаризацилха ба демократизацилха гэһэн дүрбэн державануудай хосрондоо баталһан политикые эбдэлгэдэ хүргэхэгүй юм гэжэ баталан хэлэдэг байгаа. Үлэгшэ Германиһаа амяарлуулһан Германиин баруун хуби дээрэ эдэ гурбан державануудай ябуулжа байгаа тус политика болбол германска империализмын урдын агрессивнэ политикын түлөө харюусалгатай ба гансахан хүргэ болохо оронуудта бэшэ, мүн бүхы Европын арадуудай аюулгүйн байдалда аюул тохеолдуулжа байгаа реваншистска эрмэлзэлгэнүүдэ орхеогүй антидемократическа ба нашистска этэгээдүүдэй нүлөөе улам улам шангадхаха ябадалда үнэндөө абаашана. Һүүлэй үедэ, Маршаллай тусэбые бэелүүлхэ ябадал дээрэһээ Германиин баруун талада сэрэгэй-экономическа потенциалые һэргээн бодхоохын бодото аюул тохеолдоод байна, энэ ябадал хадаа тус державануудай Потсдамска хэлсээе эбдэхэһээ гадпа, өб найрамдалда дуратай бүхы оронуудай эшаг туһада харша байха юм.

Тэрэ сагһаа хойшо энэ политикые ябуулха талаараа США, Великобритани ба Франци хадаа тэды ехэ холо орожо, эпэ оной хабар Бенилюксын хабаадалгатайгаар болоһон гурбан баруун державануудай лондонско зүблөөн дээрэ бусад Германиһаа амлараа байха ба дүрбэн державануудай хиналта доро орохогүй баруун-германска гурэнние байгуулха түсэб тогтоон абтаһан байна. Иигэжэ Баруун Германида тусхай правительство байгуулха ябадал табигдаһан байха юм. Баруун гурбан державануудай энэ шидхэбэри хадаа энээнһээ гараха бүхы аюул хойшолонгуудтайгаар Германие политическэ ба экономическа талаарынь хубаан таһалха ябадал эсэстэнь хүргэхэ дээрэ абаашана...

Германиие есэслэн хубаан таһалха түсэбэй дүүргэлые бэлэдхэхин зорилгоор энэ оной июнь һарада Германие эзэмдэлгын американска британска ба французска зононуудта болон Берлинэй гурбан секторнуудтэ мүнгэнэй сепаратна реформо хэгдэжэ, тэндэ тусхай мүнгэн—баруунай «Б» марка гаргагдаһан байха юм. Мүнгэнэй-финансова талаар гансахан Германи бэшэ, мүн советскэ зонын центртэ байдаг Берлиние таһалан хубаһан сепаратна мүнгэнэй реформо бэелүүлэгдээгүй байгаа һаань Берлиндэхи байдал тухай асуудал байхагүй байгаа. Теэдшье баруун гурбан державануудай сепаратна еһоор хаһэн мүнгэнэй реформо хүртэр—энэ оной июнь һара хүртэр нимэ асуудал байгаагүй һэн.

Иимэ дээрэһээ советскэ командовани хадаа советскэ зонын немецкэ марка гаргалгые зүбшөөхэ ба тэрээнтэйгээ хамта транспортна хизаарлалтануудые хэхэ баатай болоһон юм, ушарынь Германиин ба Берлинэй зарим хубинуудта ондо ондоо мүнгэнүүдэй ябажа байхадань советскэ зонын ба илангаяа Берлинэй немецкэ арад зоной ашаг туһые хамгаалжа ба тэндэхи ажахын нормальна байдалые энэгүйдэ хангажа болохогүй байгаа. Тиимэ болохолоор, хэрбээ дүрбэн державануудай хэлсээе эбдэһэн ба советскэ зонодохи, Берлиндэхи бүхы ажахын байдалые һандаргахын аюул тохеолдуулһан, мүнгэнэй сепаратна реформо хэгдэгүй байгаа һаань дээрэ дурсагдагша транспортна хизаарлалтануудые зайлашагүйгөөр хэгдэхэ еһотой ушар гарахагүй байгаа, теэд эдэ хизаарлалтануудые болбол советскэ правительствын зүгһөө гурбан правительствонуудай добтолгын ябуулгануудта эсэргүүгээр бэеэ хамгаалан артаалха хэмжээ-ябуулгануудые мүн байһан юм.

Германиие ба Берлиние суггаа захирха тухай дүрбэн державануудай мэдээжэ хэлсээнүүд дээрэһээ үндэһэлэн тус гурбан державануудые Берлиние захирхын талаар өөрынгөө эрхэнүүд тухай мэдүүлжэ үргэлжэлһөөр. Тиибэшье эзэмдэлгын советскэ зонын центртэ байдаг Берлиние дүрбэн правительствын захиран байха эрхэ болбол,—хэрбээ Германиие нэгэн гүрэн гэжэ тоолодог ба Берлиние тэрээнэй столица гэжэ тоолодог байһан ба ушарта — удха үндэнэтэй байха байгаа. Теэд харин тус гурбан правительствонууд Баруун Германиие Зүүн Германиһаа таһалаад тэндэ тусгаар гүрэн байгуулжа байхадань эдэ правительствонуудай зүгһөө Берлиние захирха гэһэн эрхэнь удха үндэнээ гээнэ. США, Великобритани ба Франци болбол Германиин баруун зононуудта ба Берлинэй гурбан секторнуудтэ ябуулһан өөрынгөө сепаратна ябуулгануудаар Германиие ба Берлиние дүрбэн талаһаа захирха системые эбдэһэн ба тэрээгээрээ тэдэнэй зүгһөө Берлиние захирха өөрхые хангаха хуулита үндэһэ баримтануудые эбдэһэн байна. Тиибэшье советскэ правительство хадаа Берлиндэ гурбан державануудай эзэмдэлгын сэрэгүүдэй байлгада арсанагүй, өнэ ушарые премьер И. В. Сталин августын 2-то США-гэй, Великобританиин ба Франциин түлөөлэгшэдтэй уулзаһан үенүүдтэ хожомынь нээнтэ бэшэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байха юм.

Дээрэ дурсагдагша гурбан державануудай түлөөлэгшэдтэй Москвада августын 30-да болоһон хэлсээнүүд дээрэ Берлиндэхи эзэмдэгдэгын сэрэгүүдэй дүрбэн главнокомандалагшадта дооро дурсагдагша директивэнүүдые үгэхэ гэһэн хэлсээн түйлагдаһан байна гэбэл:

«Франциин, Нэгэдэмэл Королевствын, Америкын Холбоото Штатуудай ба Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай правительствонууд хадаа Берлиндэхи дүрбэн главнокомандалагшануудай хоорондо нэгэн һанал туйлагдаад байгаа һаань дооро дурсагдагша хэмжээ-ябуулгануудые нэгэн дорбэелүүлэгдэхэ еһотой гэжэ шидхэбэ гэбэл:

(а) Берлин ба баруун зононуудай хоорондохи хэлхээ-холбоондо, транспортын ябадалда ба худалдаа-наймаанда, мүн Германидахи советскэ зонодо ашаануудые асархи ба тэндэһээ абаашаха ябадалда һүүлэй үедэ байгуулагдаһан хизаарлалтануудые болюулагдаха байна.

(в) советскэ зонын немецкэ марка болбол Берлиндэ ябаха гансахан валюта мүн болгогдохо ба баруунай «Б» марка хадаа Берлин дээрэһээ хуряагдаха байна.

Дээрэ дурсагдагша зүйлнүүдтэй холбогдуулан Таапарта өдэ шидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө хэрэгтэй бодото тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые шадаал һаа богони болзор соо зохеохын түлөө Танай коллегинүүдтэй зүбшэн хэлсэхэ ба Таанарай буляалдаата хөөрэлдөөнүүдэй тобшололнууд тухай, тэрэ тоодо тус директивын «а» ба «б» пунктнуудаар хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ аргаболомжо ба болзорнууд тухай сентябриин 7-һоо хойшо бэшэ Танай правительствода мэдээсэхыетнай даалгагдана.

Дүрбэн главнокомандалагшад хадаа Берлиндэ советскэ зонын немецкэ маркые үргэлжэ ябуулдаг болгохо хэрэгтэй холбоотой хэмжээ-ябуулгануудые хараалан зохеохо байна.

Мүнгэнүүдые һэлгэхэ ба Берлиндэ советскэ зонын немецкэ маркануудые саашадаа ябуулдаг ба хэрэглэдэг болохо тушаа хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые хадаа нимэ ушар байдалнуудые хангаха еһотой гэбэл:

(а) Берлиндэ гаргагдаһан баруунай «Б» маркануудые һэлгэхэ ябадалтай холболдуулан, баруунай маркануудые барижа байгшадые дорожолхо гэ, али тэдэндэ эсэргүү ябуулгануудые хахэгүй. Эдэ «Б» маркануудые болбол советскэ зонын немецкэ маркануудаар 1:1 гэһэн жэшээгээр һэлгэлтэдэ абтаха еһотой;

(б) Берлинэй бүхы секторнуудтэ валютын талаар адли тэгшэ условинууд байгуулагдаха ба банковска болон кредитнэ дүүрэн аргаболомжонууд үгтэхэ еһотой. Берлиндэ советскэ зонын немецкэ маркануудые хэрэглэхэ ябадал дээрэһээ эзэмдэлгын советскэ зонодохи валютын бата байдалые ба мүнгэнэй эрьесэ эбдэхэ ябадалые гаргахагүйгөөр хараалһан дүүрэн найдалгануудые байха еһотой гэжэ дүрбэн главнокомандалагшадта даалгагдана;

(в) Берлин ба гурбадахи оронуудые болон Германиин баруун зононуудай хоорондохи худалдаа-наймаанда хаггалтатай үндэнэ һуури олгохо. Нэгэн һаналаар туйлагдаһан энэ үндэнэ һууринуудые дүүргэхэ ябадал хадаа имагтал дүрбэн главнокомандалагшадай хоорондохи зүбшөөлөөр хэгдэхэ байна;

(г) Берлинэй бюджетнэ зорилгонуудта ба мүн эзэмдэлгын гаргашануудые шадаал һаа ехээр доошолуулха, баһа бюджедэй дефицитгүй байлгахын түлөө дүүрэн хэрэгтэй валюта хангаха.

Берлиндэ мүнгэнэй эрьесые журамжуулга хадаа советскэ зонын немецкэ эмиссионно банкаар мүнөө үедэ худэлмэрилжэ байгаа Берлиндэхи кредитнэ эмхи-зургааануудаар дамжуулагдан бэелүүлэгдэхэ еһотой.

Берлиндэ нэгэ валютые ябуулха ба эрьесэдэ оруулха болохо ябадалтай холбоотой дээрэ дурсагдагша финансова хэмжээ-ябуулгануудые бодотоор бэелүүлхэ ябадалые хинамжалхын түлөө дүрбэн главнокомандалагшануудай түлөөлэгшэдөө тусхай финансова комисси байгуулагданэ».

США, Великобритани ба Франциин сентябриин 26-най ното дотор дүрбэн правительствонуудай зүгһөө Берлиндэхи главнокомандалагшануудта үгтэһэн дээрэ дурсагдагша нэгэн һаналай директивын текстнүүд дурдагдаагүй байна. Эдэ директивэнүүд ба премьер И. В. Сталинай хэлэһэн үгэнүүдэй удхы гурбан правительствонуудай ното дотор ехээр хазагайруулагдаһан байха юм.

Дүрбэн правительствонуудай зүгһөө Берлиндэхи главнокомандалагшадта нэгэн һаналтайгаар эльгээгдэһэн дээрэ дурсагдагша директивэ дээрэһээ харабал, Берлиндэ нэгэн валютые, тайлбарилан хэлэбэл, советскэ зонын немецкэ маркануудые эрьесэдэ оруулхэ ябадалтай холбоотой финансова ябуулгануудай талаар дүрбэн талын финансова комиссиин хиналтын үүргэнүүд сохом сэхээр заагдаһан байгаа гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тэрэ зуурэ дүрбэн талын финансова хиналта хадаа Берлиндэ нэгэн валютые эрьесэдэ оруулта дээрэһээ байгуулагдаха еһотой гэжэ хэлэгдэһэн ба энэ хадаа дээрэ дурсагдагша валютын, эмиссидэ баһалан гаргалгэда хабаатай гэжэ хаананые хэлэгдөөгүй байһан байна. Ушарынь энэ ябадал болбол эдэ гурбан державануудэй зүгһөө бүхы советскэ зодо дээрэ мүнгэнэй эрьесые хинаха оролсолгодо абаажа шадахэ байна. Советскэ зонын немецкэ маркануудые барлан гаргалгын түлөө, энэ мүнгэнүүдэй советскэ зонын өмиссионно банкаар гаргалгын түлөө харюусажа байдаг советскэ командованиһаа бэшэ онлоо хэншье харюусажа шадахагүй байһаниинь мэдээжэ ушарынь, өрьесэдэ байгаа мүнгэнүүдэй хэмжээ дээрэһээ зонын бүхы экономическа байдалынь дулыдаха байна. Баруун зононуудта эрьесэдэ мүнгэ барлажа гаргаха ябадал хадаа имагтал эдэ зононуудай эзэмдэлгын засагуудай эрхэ мэдэлгэ доро дүүрэн байдаг шэнги адтн, советскэшье зонодо мүнгэ гаргалга хадаа гансал советскэ командовани доро байха еһотой. Тиибэшье, Берлиндэ болоһон хэлсээнүүдэй үедэ баруун зононуудай главнокомандалагшануд хадаа бүхы советскэ зононууд дээрэ мүнгэ гаргалгада дүрбэн державануудай хиналтые байгуулха ба энэдэрээ советскэ зонын бүхы ажахын байдалые өөрынгөө хиналта доро баадхан оруулха гэһэн эрилтэ табиһан байха юм. Энэ-ниие Советскэ Союзай түлөөлэгшэд зүбшөөжэ шадахагүй байба.

Дүрбэн главнокомандалагшануудта үгтэһэн нэгэн һаналай директивын текст хадаа сохом Берлиндэ хэрэгтэй советскэ зонын — немецкэ маркые гаргалгада дүрбэн талынь хиналта огто хараалагүй ба мүн энэ директивые урдшалан зүбшэлгын үедэ премьер И. В. Сталинай хэлэһэн үгэнүүд соошье иимэ зүйлнүүд байгаагүй байха юм. энээн тушаа дүрбэн правительствонуудай сентябриин 26-най ното хадаа огто буруу хэлэнэ гээшэ. Дүрбэн державануудай хоорондо нэгэн һаналта директивэнүүдые главнокомандалагшануудта үгтэһэн ушарһаа арсаһан ябадалые далдалха зорилготой иимэ хуурмаг буруу баталалгануудые советскэ правительство хадаа дүүрэнээр буруушааха байна. Берлиндэхи советскэ главнокомандалагшын позици хадаа дүрбэн правительствонуудай нэгэн һаналаар гараһан директивүүд дотор советскэ правительствын эзэлһэн позиция орходоо ондоо юм гэһэн туршалгануд хадаа советскэ правительствын бүрн сентябриин 18-да буруушаагдаһан байна.

Советскэ правительство болбол Берлин ба баруун зононуудай хоорондохи транспортна хизаарлалтануудые болюулха ба Берлиндэ тус директивэ дотор хэлэгдэһэн еһоор советско зонын немецкэ маркые гансахан хүсэтэ валюта болгон табиха ба Берлиндэхи бүхы финансова хэмжээ-ябуулгануудта дүрбэн талын хиналта байгуулха тушаа нэгэн һаналаар абтаһан августын 30-най директивые тон нариндаар сахижа байһан байна. Энэ директивэ хадаа мүнгэнэй — финансовэ талаар Берлинэй бүхы дүрбэн секторнуудтэ тон адли байдал ба тон адли арга-боломжэнүүдые хараалһан, тэрэ советскэ правительство болбол тус директивые дүрбэн державануудай хоорондо саашадаа хэлсээ туйлахын хаггалтатай үндэнэ һуури мүн гэжэ хараха байна.

Берлин ба баруун зононууд болон гурбадахи талын гүрэнүүдэй хоорондохи худалдаа-наймаан тушаа эбаад үзэхэдэ, хэнэйшье мэдэхээр, советскэ правительство болбол гурбан правительствонуудай тусхэйта дурадхалнуудые зүбшөөлөөн байгаа, тиимэгэ энэ асуудалай талаар ондо ондоо һаналнууд байдаггүй юм.

Берлин ба баруун зононууд хоерой хоорондо агаарай замаар коммерческэ ашаануудые ба пассажирнуудые зөөхэ ябадалда хиналта байгуулха тухай асуудал нэгэн һаналда ороогүй үлэһэн байгаа. Германиин баруун ба зүүн талада хоер ондоо валютануд бии байһан ушар хадаа валютна ба худалдаа-наймаанай хуули-буса операци хэхын түлөө агаарай транспортые хэрэглэхэ ябадал болюулха талаар советскэ командованиа бата найдуулга хэрэгтэй байһаниинь тоншье мэдэжэ. Энэ-ниие сентябриин 18-да В. М. Молотовтой уулзаха үедөө США, Великобритани ба Франциин түлөөлэгшэд нэгэн һаналаар мэдэрэн зүбшөөһэн байха юм. Тэрэ зуурэ США-гэй түлөөлэгшэ иимэ мэдүүлһэн байна: «Советскэ правительство хадаа агаарай транспортые хуули-бууса валютна хэжэонууд ба хара рынкын наймаануудтэ ашаглахагүйн зарим нэгэн найдуулга хүсэжэ байһаниинь түүрэн ойлгосотой байна. Энэ талаар хангалтатай найдуулгые тон хилбараар үгэжэ болохо юм». Хэрбээ дүрбэн державануудай правительствонууд энэ мэдүүлгые зүбшэрэ тоололог байгаа һаань, советскэ правительство болбол энэ асуудалые али-али талаараа зүбшөөжэ болоно үндэһэн дээрэ шидхэжэ дүүрэнээр болоно гэжэ тоолохо байна.

Тиимэдэ бүхы дүрбэн державануудые хангажа болоно нэгэн һаналтуйлахын эрмэлзэлгэ бии байгаа һаань, энэшье асуудалай талаар ондо ондоо һаналнуудые дурдажа болохо байна.

Хэрбээ США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд Германиие өөрынгөө зонодохи СССР-эй эрхэнүүдтэ таарамжагүй иимэ эрилтэнүүдые табидаггүй байгаа һаань, Берлинскэ асуудал тушаа хэлсээнүүд али али талын эрилтэнүүдые хангажа болоно үндэһэн дээрэ нэгэн һаналтуйлахын арга-боломжонуудые нэжэ шадаха байгаа. Теэд США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд хадаа Германиие тухай асуудалай бүхы Германи тухай асуудалтай нигта холбоотой байһаниие мэдэрэнгүй байжа шадахагүй байһаниие харуулна. Тэрээнтэй хамта Германи тухай асуудалые, тэрэ тоодо берлинскэ асуудалые нигэжэ шидхэһэн ябадал болбол дүрбэн державануудай һаналаа нэгэдэһэн шидхэбэринүүдые дүүргэхэ ба тон түрүүндэ Германи тушаа хамтаараа хиналта байгуулха тухай дүрбэн державануудай Потсдамска хэлсээ хөөрөлдөөнүүдые дүүргэхэ ябадал дээрэһээ үндэһэлхэ еһотой байха юм.

Дээрэ дурсагдагша гурбан правительствонууд болбол Германида ба Берлиндэ дүрбэн талын хиналта байгуулалгын механизмые өбдэһэн байна. Тэдэнэр хадаа Германиин баруун зононуудые дүрбэн талын хиналтаһаа гаргажа, энээгээрээ өөрынгөө уялгануудые өбдэһэн байха юм. Харин советскэ зонын центртэ байдаг Берлин дээрэ үнөөхил өөһэдөө өбдэн һалгажа угы болгоһон дүрбэн талын хэлсээнүүд дээрэһээ үндэһэлэн өрхэнүүдые эзэмдэлгын эрилтэ табижа, тус гурбан правительствонууд хадаа өөһэдтөө хүндэ ехэтэй байдал гаргахые хүсэжэ байна. «Берлиние блокада оруулһан» тушаа оройдоо бодото бэшэ байдал тухай хуурмаг хэшхараануудые тэдэнэй һүжэргэһэн ба транспортна хизаарлалтануудые энэ дары болюулха гэжэ баадхаһан ябадалнууд болбол тэдэнэй зүгһөө Берлиндэ онсо тусхай мүнгэнэй валютые өөрынгөө дураар гаргаһан ябадалтаар хамгаалха ба тэндэһээ эд барэгнуудые хиналтагүйгөөр газаашан, абажашаха, оруулхын түлөө суулгаашатай байха гэһэн һанаашалгамүн болоно. Энэн дээрэһээ Берлин болбол мүнгэ валюта ба эд бараануудэй хожоото наймаанай центр боложо һалаха байна. Эдэ бүхы ябуулгануд советскэ зонодохи ажахын бүхы байдалые һүйдхэлдэ оруулангүй байжа шадахагүй юм. Транспортна хизаарлалтануудые болюулха ба энэгэн доро Берлиндэ гансаа валюта ябуулдаг болгохо тухай хэлсээ хадаа советскэ зонодохи экономическа ажахайдалые һүйдхэлдэ оруулхагүйн түлөө найдуулга үгэхэ ябадалһаа гурбан правительствонуудай арсаһан дээрэһээ бэелүүлэгдэхэгүй байһан байна. Теэд харин мүнөө үедэ эдэ правительствонууд болбол хэлсээнүүдые таһалдуулһанайнгаа түлөө харюусалгые өөр дээрэһээ хулжаха хүсэлтэй байха юм. Тэрэ байтагай Берлиндэхи өөрынгөө эрхэнүүдые хамгаалха шалтаг дурдажа США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд болбол мүнгэнэй ба финансова талаар мүн баһа Германие эзэмдэлгын советскэ зонодо бодото дээрэ захиржа орохо ба энэ замаар Германидахи энэ талада СССР-эй хуулита эрхэнүүдые хаһаха ба һүүл дээрэ ошоходоо тэндэһээ СССР-ые түрин гаргаха гэһэн ябуулга хэжэ байна.

IV. США, Великобритани ба Франциин правительствонууд өөрынгөө хэлсээнүүдые өбдэд байхадаа СССР тушаа элдэб янзын хооһон шанартай ба тон сэхэ этигэшэгүй гэмнэлгэнүүдые хэжэ ородог болоихой.

Тус гурбан державануудай правительствонууд болбол сентябриин 26-най өөрынгөө нотоор ямаршье «Берлинэй блокада» үгы байхадань «Берлинэй блокада» гэдэг тухай асуудал тушаа элдэб янзын шуулгануудые али болохоор һүжэрөөжэ байна. Берлиндэ үлэсхэлэн ба үбшэн хабшанай аюул тохеолдоно гэһэн тухай мэдүүлгэнүүд болбол оройдоошье үндэнэгүй ба пропагандын хуурмаг аашалалга мүн байха юм. Берлиндэ эдеэ-хоолой продуктнуудай запас дүүрэн бии. Советскэ правительство хадаа берлинскэ арад зониие бүхы шухала зүйлнүүдээр хангахын түлөө хэмжээнүүдые абаһан байна. Мүн эзэмдэлгын сэрэгүүдые хангаха талааршье ямаршье һаад тохеолдоногүй.

Арад зоной ашаг туһые хамгаалха ба советскэ зонын ажахын байдалые һандаралга өбдэрэлгэһээ аршалхын түлөө советскэ командованиин хэһэн транспортна хизаарлалтануудые «Берлинэй блокада» гэжэ нэрлэнэ. Берлиндэ нэгэн валютые ябуулха тухай асуудал шидхэгдээгүй сагта иимэ хамгаалалтын хэмжээгүйгөөр байжа болохогүй юм, иимэ хэмжээнүүдэй зайлашагүй шухала тухай гурбан державануудай правительствонуудшье мэдэрэн зүбшөөһэн байгаа. Энэ асуудал тушаа хашхараа шуулгануд хадаа хүн зоние һанаа амар бэшэ болгохо, тэдэндэ элдэб һанаанай зобори ба сэрэгэй хэрото абьяас һүжэрүүлхын ... эльгэтэй байдаг хүнүүдтэ ... тожо үгэдэг ба харин Берлин... байдалые үнэхөөр журамжуулха ... жэ эрмэлзэдэг хүнүүдтэ ... догшуй байха юм.

Берлиндэхи советскэ засаг... хадаа Берлинэй арад зоной ... талын зүгһөө хүсөөрөө Берлин... городской управление ... гэһэн орөлдолго гаргаа гэжэ ... ные ундэнэгүйгөөр гурбан держ... нуудай правительствонуд ... гөө ното соо хэлэнэ. Теэд ... Берлиндэхи советскэ засагуд ... бол берлинскэ нютагай орган... хүүлэлмэридэ амталан тайбан ... байдал хангаха, берлинскэ ... зоной зүгһөө мүнөө тохеолдо... байдалда хэлышье дураа ... байбашье, берлинскэ нютагай ... гапуудай хүүлэлмэридэ амгалан ... бан өрхэ байдал хангаха ... шанга заабари советскэ правит... ствын зүгһөө абаһан байна, ... ушар хадаа гурбан правитель... нуудай түлөөлэгшэдтэй авгу... 30-да уулзаха үедөө В. М. М... товой зүгһөө баталан хэлэг... байха юм. Теэд советскэ ком... ванин хиналта доро байдаг... харин гурбан бусад державануд... сэрэгэй засагай харюусаха ... Берлиндэхи хуби таланнуудта ... линэй ажабайдалда һанаа ... гаргадаг хүлгөөнүүд боложо ... үедэнь советскэ командовани ... советскэ правительствын ... барилгые дүүргэхэ байһан юм.

Эдэ бүгэдэ дээрэһээ хара... США-гэй, Великобританиин ... Франциин правительствын ... Берлиндэ уласхоорондын өб найр... далта ба аюулгүйн байдалда ... тохеолдуулһан ушарал болоод ... гэһэн мэдүүлгэ хадаа ямаршье ... һэгүй байха юм. Нимэ мэдүүл... нууд болбол баруун Герман... ябуулагдажа байгаа сепаратна ... антидемократическа политика... хүн зоной һанаае алгасуулан... байжа шадахагүй юм, өнэ поли... ка болбол Баруун Германиие ... хай группа болохо агуучехэ ... вануудай мэдэл доро байдаг ... болгожо байна. Хэрбээ Берли... мүнөө тохеолдоһон байдалай ... хэн нэгэн харюусалгатай юм ... Берлиндэхи байдалые журамжуу... тухай хэлсээнүүдые эбдэһэн ... бан державануудай харюусалг... байһаниие тэмдэглэхэ хэрэгтэй. ... рэ зуурэ США, Великобритан... Франциин правительствонуд ... бол Германи ба Берлин тухай ... саллаата асуудалнуудые гаргаа... хэрэгүүдэй министрнуудай Сов... үзэмжэдэ үгэхэ гэһэн өөрынг... үлгануудые газаашалан хаа... байна, теэд, хэнэйшье мэдэ... тус Совет болбол энэ мэтэ... эрэгүүдые журамжуулха эрхэ... байна.

V. Берлиндэхи байдал тухай ... тябриин 26-най ното дотороо США... гэй, Великобританиин ба Франци... правительствонуд хадаа Берлин... дэхи байдал тухай асуудалые ... гэдэмэл Папануудай организа... Аюулгүйн Советэй үзэмжэдэ ... жуулан үгэнэбди гэжэ мэдэгдэ... тушаань СССР-эй правитель... хадаа иигэжэ мэдүүлэ шухала ... жэ тоолоно:

1. Берлиндэхи байдал ... асуудал болбол бүхы Германи ... хай асуудалтай, Германие таһ... хубааха тухай асуудалтай, ... Германиин амяарлан правитель... байгуулха тухай асуудалтай ... холбоотой ба ООН-эй Уставай ... статьягай еһоор, Германие ... дэлгын түлөө харюусалгата ... гүрэнүүдэй шидхэбэридэ хаба... байха ба Аюулгүйн Советэ ... еһонгүй байна.

2. Уласхоорондын өб найр... лай ба аюулгүйн байдалда ... тохеолдоһон ушар гараа ... США-гэй правительствын ... мэдүүлгэ болбол үнэн ... таарахагүй, жмагтал өөрынгө... рессивнэ зорилгонуудые ... түлөө Нэгэдэмэл Нацануудай ... низациие ашаглан хэрэглэхэ ... һэн туршалга ба баалалтын ... мүн болоно.

3. Советскэ правительство ... бол нэгэн һаналтайгаар авгу... 30-да главнокомандалагшану... үгтэһэн директивые СССР, ... Великобритани ба Франциин ... вительствонуудай хэлсээнүүдэй ... дэһэ һуури мүн гэжэ тоолохо ... тэрээнние тушаглэн Берлин... байдалые журамжуулха еһотой ... тоолоно.

4. Советскэ правительство ... бол Берлиндэхи байдал ... асуудалые, мүн дүрбэн держ... нуудай Потсдамска хэлсээнэй ... бүхы Германи тухай асуудал... зүбшэн хэлсэхын түлөө гаргаа... хэрэгүүдэй министрнуудэй Сов... татаха гэжэ дурадхана. (ТАСС).

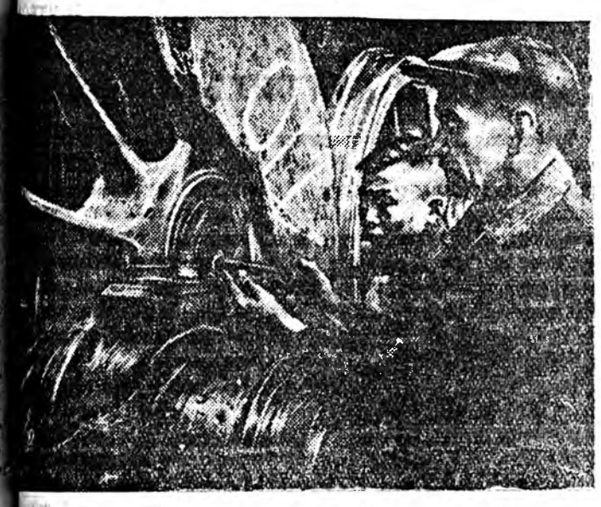

Мүнөө жэлдэ хэдэн зуугаад хүбүүд, басагад ФЗО һургуулинуудтаа, худэлмэришэдэй зэргэдэ жагсалсаба.
ХУРАГ ДЭЭРЭ: ПСТЗ-гэй паровозо-хабсаралгын цехын мастер ...гэшэ ФЗО һургуули дүүргэһэн Хулугшин гэгшэдэ паровозой хабсаралгые заажа байна. М. Минеевэй фото.

...АССР-эй Министрнуудэй Советтэ

...омоной ба сельскэ Советүүдэй ...циалистическэ мүрысөөнэй ...овинууд тухай

...БМАССР-эй Министрнуу... болбол ажалшадай депутадуудай сомоной ба сельскэ Советүүдэй ...ооронд 1948 оной IV квартал...ухаа социалистическэ мүрысөөнэй условинуудые баталһан.

...ажалшадай депутадуудай сомоной ...скэ Советүүдэй республикан... социалистическэ мүрысөөндэ ...ааб нимэ показательнуудые ...ай сомоной ба сельскэ Советүүдэй ...ааа гэжэ тоологдохо гэбэл:

...ажалшадай депутадуудай Со...ниихэлэй-олонитын худэлмэ...ай хэшээтэ һайнаар табиһан;

...ойнай һуулэй уедэ худөө ...ай нүгөөн дэбжүүлхэ хэмжээ тухай» ВКП(б)-гэй ЦК-гэй ...ааа Пленумэй түүхэтэ тогтоолдолбэри болгожо...ойн баяр...рамдуулан нүхэр Сталинда ...ай бэшэг соогоо республикын ...ай абаһан уялгануудые ...ааа эрхим һайн показательнуудые ...ааа туйлаһан ба ингэжэ худөө ...ай нүгөөхэ гүрэнэй түсэбүүдые ...ааа ба худөө ажахын продукты гүрэндэ тушааха түсэбүүдые ...ааа бүреэрынь дүүргэхэ ...ааа хангаһан;

...ааа болзорһоонь урид, Октябрьскэ социалистическэ революцийн ...ааа жилэй ой хүртэр уялгата ...ааа нуранай түлбэринүүдэй та...ааа элсүүлхэ түсэбые дүүргэ...ааа социально-культурна хэмжээнүүдые саг болзор соонь ...ааа хүргөөлөөһөн; Соведэй бюджетнэй комиссийн, гүрэнэй ...ааа поеселгын хэрэгтэ туһалха ...ааа нүүдэй худэлмэрилгэ һайжа...ааа, тэдэнние тойруулан үргэн ...ааа мэдээнние хабаадуулһан;

...ааа дүнгэнитын һуралсал тухай ...ааа дүүрэн гүйсэдхэһөн, һурдуулай, хүүгэдэй садууд ба ...ааа нүүдэй худэлмэридэ зохистой ...ааа байдал байгуулһан ба ...ааа һургуулиһаа гаража ...ааа дадалые болгуулһан, һургуу...ааа нүүдые таһалгаргаагүй...ааа худэлмэрилгуулһэн, һуралсалай ...ааа хэрэгсэлнүүдые абаха ...ааа нухала туһаламжа үзүүл...ааа нүүдее нютагуудтахи багшаа...ааа нүүдэлэтэ олгохо тухай» ...ааа Министрнуудэй Соведэй ...ааа февралийн 10-ай тогтоолоо...ааа дүүрэн гүйсэдхэхэ ябадалые ...ааа:

...ааа ...ааа ...ааа

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 3-дахи сессиэ дээрэ

АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

ПАРИЖ, октябриин 4. (ТАСС-эй спецкорр). Берлинскэ асуудалые хараажа үзэхэ һэмди гэһэн США-гэй Великобританиин ба Франциин правительствонуудай хүсэлгөөр зарлагдаһан Аюулгүйн Советэй заседани мүнөөдэр 3 часта Шайогой ордоной өгөөн ехэ зал дотор (эндэ Генеральна Ассамблейн сесси болодог юм) нээгдөбэ. Зөвөөр ба корреспондентнуудаар дүүрэн зал соо реакционно хэблэлэй хүсэлэлгөөр үүдхэгдэһэн саягүй оршон байдалда энэ асуудал зүблэгдэжэ эхилээ.

Берлиндэхи байдал хадаа США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонуудай зүгһөө улаасхоорондын хэлсээнүүдые эбдэжэ бэ Германие бутара татаха политика бэслүүлэн, Баруун Германида мүнгэнэй сепаратна реформо хэһэнһээ шалтагаалан тохеолдоһонинь өлитэ. Эдэнь советскэ зонын ба Берлинэй экономикые Баруун Германиин үнээ үнэһан мүнгэнэй түхэлгэһээ хамгаалхын тулада баруун зөөнүүдтай харилсадаг хэлхеэ-холбоо хизаарлаһан хэмжээ-арбуулгануудые бэслүүлхынь советскэ өөмдөлгын засагаархидые баадхаһан байна. Баруугаархинай өөмдөлгын засагаархинай Берлиндэхи өөрынгө секторнуудтэ «Б» штампатай баруунай маркые бии болгоһон ушарһань, советскэ засагаархи дурсагдаһан хизаарлалтын хэмжээ-арбуулгануудай болгоһые һуналаха баатай болоһон байха юм. Советскэ өөмдөлгын засагаархинай зүгһөө бухы Берлинэй хүн зонние хангахын тулада зохихо хэмжээнүүдые абаһан байбашье һаань. Берлиндэ СССР «блокада» хээ... гэжэ харуулха зорилготойгоор баруун гүрэнүүд хүдал хуурмаг үгэ тараажа эхилһэн байна. Берлинскэ асуудал тушаа СССР-ой Правительствын ба США-гэй, Англиин болон Франциин правительствонуудай хоорондо Москвада хэгдэһэн хэлсээнүүд юундэ таһалдааб гэхэдэ, баруун гүрэнүүдэй правительствонуудай түлөөлэгшэдэй харилсан ойлголсолгын үндэһэ һуури дээрэ Берлиндэхи байдалые зөөһан гуримшуулха хүсэлэнгүй байба.

Баруун гурбан гүрэнүүдэй правительствонууд тус хэлсээнүүдые таһалжа, Берлинскэ асуудалые Аюулгүйн Советтэ табиһан байгаа. Баруун гүрэнүүдэй шэнэ алхамыень Берлинскэ асуудалые улам өрөө болгохо, тиигэжэ Германие саһа татаха ба баруун-германска гүрэн байгуулха гэһэн ябадалаг олонинтын анхаралһаа далдалхаһэлгэһээ өндөөгөөр харахын аргагүй. Гэхэ зуураа үргэн олонинтэ, тусхайлбал Франци дотор гэдэнэй энэ аашые ойлгожо, баруун гүрэнүүдэй хэһэн алхамые буруушаанэ.

Берлиндэхи байдал тухай асуудалые, тэрэшэлэн Германи тухай асуудалые бухы дээрэнь Потсдамска хэлсээнэй үндэһөөр хараажа үзэхынь тулада Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Совет зарлахые дурадхаһан СССР-эй правительствын октябриин 3-ай ото хадаа өөһэдынгөө пропагандистска зорилгонуудта энэ асуудалые хэрэглэхын тулада Аюулгүйн Советтэ табиха гэгшэдые бэрхэгэй байдалда оруулаа.

Мүнөөдэр 3 часта Аюулгүйн Советэй заседаниин боложо байхада, франшузска гадаадын хэрэгүүдэй министерствын байшан соо советскэ шэнэ нотые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдажа Маршалл, Бевин ба Шуманай сепаратна зүблөөн нээгдээ.

Энэ өрөөн байдалда баруун гүрэнүүдэй түлөөлөгшэд дэмы саг үнгэргэжэ, тус асуудал хойшо татахые али болохоор оролдоно. Тусхайлан хэлэбэл, тэдэнэр хадаа хүнүүдэй хөлөөнэн үгэнүүдые бухы абтаһан хэлэнүүд дээрэ нэгэн доро оршуулха гү гэһэн дискуссиэ үүсхэжэ, час улаатай сагые баһаһан байха юм. Баруун гүрэнүүдэй түлөөлэтшэд өндэ хэлэгдэһэн үгэнүүдые нэгэн доро дүрбэн хэлэн дээрэ оршуулагдаһанай нүүлөөр үшөө дахин французска хэлэн дээрэ оршуулха ябадал туйлаһан байна. Эдэ бүгэдэнь Советэй худэлмэрние унжэгайруулгада зорюулагданхай.

Тиин, өсөстөө, Аюулгүйн Советэй зүблэхэ зүйлнүүдэй харагдажа эхилхэдэнь СССР-эй делегациин гүрүү А. Я. Вышинский үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлбэ: Берлиндэхи байдал тухай асуудал Аюулгүйн Советэй зүблэхэ зүйлдэ оруулагдаха ёһогүй, яахадааб гэхэдэ энэ асуудал Аюулгүйн Советтэ хамаадахагүй байна. Берлинскэ асуудалые Аюулгүйн Советэй үзэмжэдэ дам үгэбэл, ООН-эй Уставай 107-дохи статьяе сэхэ өбдэһэн ябадал болохо байна.

Берлиндэхи байдал тухай асуудалые да тэрэшэлэн Германи тушаа асуудалые бухы дээрэнь хараажа үзэхын тулада Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Советые зарлаха тухай СССР-эй правительствын дурадхаһаниие һануулан Вышинский болбол тус замаар шюхые баруун гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдтэ дурадхаба.

Советскэ делегадай дурдаһан барилтадай харюу үгэлгөөр зайсахые хүсэжэ, Бельгиин түлөөлэгшэ Ван Лангенхове гэгшэ Берлинскэ асуудалые зүблэхэ зүйлдэ юрэл оруулаад, хожомынь лэ өнэ асуудал Аюулгүйн Советтэ хамаадахагү гэжэ шиидхэхые дурадхаба.

Процедурын 9-дэхи гуримые үндэһэ болгожо, Вышинский хадаа Бельгиин түлөөлэгшын дурадхалынь нормальна худэлмэридэ зүршөхэ байна гэжэ буруушааба. Аюулгүйн Совет хадаа ямар-нэгэн асуудалые зүблэхэ зүйлдэ оруулхаһаа түрүүн, тэрэшэлэ хамаатай гү гэжэ тодорхойлхо ёһотой байна, —гэбэ.

Аюулгүйн Советтэ А. Я. ВЫШИНСКИИН хэһэн мэдүүлгэ

Берлинскэ асуудалые Аюулгүйн Советэй зүблэхэ зүйлдэ оруулха гэжэ Аюулгүйн Советэй олонхиин шиидхэлэнтэй дашарамдуулан, советскэ делегаци доро дурсагдаһан мэдүүлгэ хэхые шухалда тоолоно гэбэл:

Улаасхоорондын эб найрамдалда ба аюулгүйн хэрэгтэ аюул ушаруулхаар байгал Берлиндэ тохеолдоһон хэбэртэйгээр США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонуудай мэдүүлгэнь ямаршье үндэһэ баримтагүй гэжэ Советскэ Правительство өөрынгөө октябриин 3-най ото соо заһан байха юм. Германи ба Берлин тушаа арсалдаата асуудалнуудые гуримдань оруулха аэргэтэй. Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрнүүдэй Советэй үзэмжэдэ тус асуудалые табиха үялгануудаа США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд дабаа гэжэ тус ного дотороо Советскэ Правительство заа-han байгаа. Берлинскэ асуудалые Аюулгүйн Советэй зүблэхэ зүйлдэ оруулхые буруушааһан һанамжануудаа Советскэ делегаци үсэгэлдэрэй ба мүнөөдэрэй заседанинуудай турша соо өөрынгөө зүгһөө хэлэһэн байна. Энэ асуудалые хараажа үзэхын тулада Аюулгүйн Советэй абалга хадаа ООН-эй уставай 107 статьяе эбдэһэн ябадал болоно, тус статьягай ёһоор энэ асуудал Аюулгүйн Советтэ үгтэхэ бэшэ, харин Германие өөмдөлгын түлөө харюусалга дааха тэдэ правительствонуудаар шиидхэгдэхэ зэргэтэй. Дээрэ хэлэгдэһэниие үндэһэ болгожо, советскэ делегаци хадаа берлинскэ асуудалые Аюулгүйн Совет дээрэ зүблэлгэдэ хабаадахагүй байна гэжэ советскэ правительствын даалгабаряар мэдүүлнэ.

Атомна комиссиин элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгэ

ПАРИЖ, октябриин 4. (ТАСС-эй спецкорр). Атомна комиссиин худэлмэрние Генеральна Ассамблейн 1946 оной январиин 24-эй ба декабриин 14-эй резолюциннуудаар тодорхойлһон ёһоор ябуулжа үргэлжэлүүлхэ, тэрэшэлэн атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай конвенциие, атомна энергидэ зохихо хиналта тогтоохо тухай конвенциие нэгэн доро бэлэдхэжэ, хүсэндэнь оруулхаар һанамжалан, политическэ комитедтэ октябриин 2-то СССР-эй оруулһан резолюци хадаа англо-американска блогой хинадаг олонхиые бэрхэтэй байдалда оруулаа. Эдэ олонхид СССР-эй позиции тухай худал-хуурмаг үгэ тараажа, атомна зэбсэг хоримжолхо тухай конвенци баталалгые таһалха ба атомна энергиие ямаршье хиналтагүй байлгаха гэжэ ороло.

Вышинскиин дурадхаһан советскэ шэнэ резолюци хадаа атомна комиссиин худэлмэрние һэргээхэ үндэһэ һуури мүн, ямаршье хэлсэ хэхые хүсэдэггүй этэгээдүүдые тулгуурилгүй болгоо гэжэ парижска олон газетэнүүд мүнөөдэр тэмдэглэбэ. Англо-американска олонхид хэрбээ мүнөө советскэ дурадхалые абалгада өөзргүүсэбэл, атомна «тэнцэрдэг зүйлөөр һомолгодоһон батарейнуудайнгаа халые хуулаха», тэрэшэлэн бухы демократическа олонхитын һаналые өөһэдтөө өөзргүй бодхоохо болоно,—гэжэ «Франс Тирер» газетэ бэшэнэ.

Энэ ушарые политическэ комитедэй мүнөөдэрэй заседани дээрэ украинска делегациин түрүү Мануильский балшиса тодоруулаа Атомна комиссиин худэлмэрние мухардалтада хүргэгшэ США-гэй позициие зүбшөөһэн канадска резолюци хадаа политическэ комитедые нэгэ һуурһаа худэлхэгүй болгоһон байгаа, өнөөдөрие СССР-ой делегациин октябриин 2-эй резолюци үсэдхаа, —гэжэ Мануильский зааба. Атомна комиссиа 30 һарын турша соо англо-американска блогой ябуулһан политикын үрэнүүдынь гэрээ: атомна зэбсэгые хорихо ба атомна энергидэ хиналта тогтоохо тушаа конвенциннуудэй проектнууд үгы байна; Аюулгүйн Советые худэгүй болгоо: США-да атомна зэбсэгые ямаршье хиналтагүйгөөр үйлэдбэрилгые ба яралтайгаар зэбсэглэлгые далдалха гээд, советскэ талын «буужа үгэсэгүй» тухай худал үгэ тараагаа. Шэнэ дай бэлэдхэхэ аюултай замда американска делегациин гарыень сүлөө байлгаха гэдэг ушарһаа, канадска резолюци буруушаагдахаа ёһотой гэжэ Мануильский заана. Атомна комиссиин худэлмэрние американска түсэбэй үндэһэ һуури дээрэ үргэлжэлүүлхэ гэжэ дурадхаһан сирийскэ заһабаришье тус резолюциие абаратүй, яахадааб гэхэдэ американска түсэб гэдэгынь ябашье абажа болошогүй. Атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай хэлсэ туйлагада ба атомна энергидэ хиналта тогтоолгодо һаад хэхые оролдогшо англо-американска блогой түлөөлэгшэдэй хуурмаг баримтануудые Мануильский бултыень элирүүлэ. СССР-эй правительствын дурадхаһан хиналтын системэ дутамаг байна гэжэ Швеци ба Бельгиин делегадуудай хэлээшэнь атомна зэбсэгые хиналтагүйгөөр үйлэдбэрилхэ ябадал туйлагада зорюулагдаһан һанжашалга гэхэһээ өөдөөгөөр нэрлэхын аргагүй гэжэ Мануильский тодоруулба.

СССР дотор юун боложо байһые мэдэнэгүйбди гэжэ шалтаг бариха, СССР-эй дурадхаһан хиналтын системые муушалан буруушаха гэһэн Спаакын, Макнейлэй ба илангала Бевинэй һэдэлгэнүүдые Мануильский балшиса тодоруулаа.

Арадуудай дээдэ тээ ба правительствонуудай дээдэ тээ байха «дулдыданги бэшэ хүнүүдһээ» бүридэхэ улаасхоорондын хиналтын органиие тогтоохо гэһэн Франциин делегат Ромадьегай дурадхал тушаа тогтон. Мануильский иигэжэ хэлэбэ: атомна энерги тухай асуудалнуудта Аюулгүйн Советэй компетенциие алгад гартха гэһэн эрмэлэлгэтэ энэ дурадхалынь хоорон һанаан гээшэ, яахадааб гэхэдэ, политическэ партинуудһаа ба гүрэнүүдһээ дулдыданги бэшэ хүнүүд гэжэ байдагүй.

Атомна энергидэ хиналта хэхын гүһада США өөрынгөө национальна суверенитедэй заримые һайн сэдьхэлээрээ үргэхөөр бэлэн байһан юм гэжэ американска делегат Остиной баталан хэлээгэн худал хуурмаг байһаниие Мануильский бүрин тодоруулба. Энэ үргэлынь юун байгааб? Американска түсэбэй авторнууд атомна энерги үйлэдбэрилгые бухы дээрэнь США-гэй гэрта үгэхэ ябадал туйлахаа бэшэ гү? Бусад орнуудай ажахын хэрэгүүдые барандань хиналта дороо абахэ гэжэ тэдэнэр һэдэнэ бэшэ гү, американска түсэбэй ёһоор ООН-эй дээдэ тээ, Аюулгүйн Советэй дээдэ тээ байха улаасхоорондын хиналтын органоор тамжуулан США хадаа, тэндэхи гуримай ёһоор хэлэбэл, ООН-до ба гэрээлэгэ бэттан ородог гүрэнүүдтэ өөрынгөө дура хүсэлые баадхаха арга олгодог акцииуудай гол пакеты барихаа байһаниде бэшэ гү? —гэжэ Мануильский асуун, тодорхойлбо.

Политическэ комитедтэ Остиной хэлээшэдэл адли үгэнүүдые атомна комиссиде ба Аюулгүйн Советтэ хэлэгдэжэ байха үедэ, США-гэй сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд, тэрэшэлэн гүрэнэй бүриньe харюусалгагай ажал-ябуулагшад энэ зэбсэгэй монополистнууд гээшэбди гэжэ өөһэдыгөө тоолон хүхидэг ба өөһэдынгөө үлэмжэ байдалһаа арсахэ аргамнайгүй гэжэ мэдүүлдэг байһые Мануильский һануулба.

Политическэ комитедэй энэ заседани дээрэ Швециин, Шэнэ Зеландиин, Индиин ба США-гэй делегадууд үгэ хэлээ.

Атомна комисси хадаа ушөө шиидхэгдөөгүй хэдэ хэдэн асуудалнуудта харюу үгэхэ ёһотой ба өөрынгөө худэлмэрние үргэлжэлүүлхэ зэргэтэй гэжэ шведскэ делегат заба. Тэрэ хадаа атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай ба мүн атомна энергидэ хиналта хэхэ тухай конвенциннуудые нэгэн доро баталан абаха һэмди гэбэ. Зүгөөр, энэ делегат үгыгөө зөөстэ США-гэй делегациде билдагуушаган. Улаасхоорондын хиналтын органиие Аюулгүйн Советдээ гадуур тогтоохо гэһэн американска хараае дэмжэбэ, өөрынгөө Генеральна Ассамблейн 1946 оной январиин 24-эй, ба декабриин 14-эй резолюциннуудта тон таарахагүй байна, тиимэһээ үнэндөө. США-да атомна зэбсэгые хиналтагүйгөөр үйлэдбэрилхэ ябадалда хүргэхэ ба тус орнуудые бусад орнуудай экономикодо хиналта хэхэ американска зэбсэг болголгодо хүргэхэ бэйгаа.

Индиин делегат болбол атомна комиссиин ажал-ябуулгэ зогсоолые буруушаан, тэрэнэй худэлмэриие үргэлжэлүүлхэ гэһэн өрилые дэмжэбэ. Генеральна Ассамблей хадаа атомна энергидэ хиналта хэхэ орган байгуулха тухай асуудал шиидхэхэдээ өөрынгөө резолюциннуудые үндэһэ болгожо, Аюулгүйн Совет дотор байгуулха гэһэн гэжэ Индиин делегат хэлэбэ. Американска делегациин һанаалгануудта зүришэнги индийскэ делегадай энэ үгэнь США-гэй делегат Остинай нурыень гутаагаа. Остин үгэ хэлэхэдээ, Индиин делегадта нулөөлхые оролдон, американска түсэбые зүбтүүлхые һэдэһэн баримтагүй баталамжануудые хэрэглэбэ

Атомна комиссиин элидхэлнүүдые зүбшэн хэлсэлгын үргэлжэлэл

ПАРИЖ, октябриин 5. (ТАСС-эй спецкорр). Мүнөөдэр атомна комиссиин элидхэлнүүдые Политическэ комитедтэ зүбшэн хэлсэлгэ үргэлжэлөө. Олон хоногто болоһон үгэ хэлэгэ дээрэһээ харахада, англо-американска блок хадаа энэ асуудалые Генеральна Ассамблейн сессиин зүблэлгэдэ табиха ябадал туйлажа, атомна комиссиин саашанхи худэлмэрние зогсоохо, типи атомна зэбсэг хоримжолхо тухай конвенци баталые таһалдуулха, атомна энергидэ улаасхоорондын зохихо хиналта тогтоолгохогүй ба атомна бомбонуудые саашадаа ямаршье хиналтагүйгөөр үйлэдбэрилхэ арга-боломжые США-да олгохо һанаашалгатай байгаа.

Канадска делегациар Политическэ комитедтэ табигдаһан резолюциин проект хадаа атомна комиссиин саашанхи худэлмэрние зогсоохо бэлэдхэл мүн. Атомна энергидэ хиналта тогтоохо тухай хэлсээ туйлангүйгөөр ба конвенци баталангүйгөөр—атомна зэбсэг хоримжолхо тухай конвенци баталаад лэ хизаарлахые СССР эрнэ, тиимэ ушарһаа атомна комисси саашадаа худэлмэрилжэ шадахагүй байна гэжэ канадска резолюци шалтаг барина. Атомна энергиин асуудал туршаа хэлсээ туйлалгада һаад хэхэ ба энээнэй түлөө гэм зэмые СССР-тэ тохохо зорилготойгоор англо-американска блогой тарааһан ба тэрэнэй үгэ дууласатай дахуулнуудаар дэмжэгдэһэн энэ худал хуурмаг баталамжануудынь советскэ делегациин түрүү Вышинскиин үгэнүүдтэ ёөрынгөө дура хүсэлые баадхаха арга олгодог акцииуудай гол пакеты барихаа байһаниде бэшэ гү? —гэжэ Мануильский асуун, тодорхойлбо.

Политическэ комитедтэ Остиной хэлээшэдэл адли үгэнүүдые атомна комиссиде ба Аюулгүйн Советтэ хэлэгдэжэ байха үедэ, США-гэй сэрэгэй хүтэлбэрилэгшэд, тэрэшэлэн гүрэнэй бүриньe харюусалгагай ажал-ябуулагшад энэ зэбсэгэй монополистнууд гээшэбди гэжэ өөһэдыгөө тоолон хүхидэг ба өөһэдынгөө үлэмжэ байдалһаа арсахэ аргамнайгүй гэжэ мэдүүлдэг байһые Мануильский һануулба.

Политическэ комитедэй энэ заседани дээрэ Швециин, Шэнэ Зеландиин, Индиин ба США-гэй делегадууд үгэ хэлээ.

Атомна комисси хадаа ушөө шиидхэгдөөгүй хэдэ хэдэн асуудалнуудта харюу үгэхэ ёһотой ба өөрынгөө худэлмэрние үргэлжэлүүлхэ зэргэтэй гэжэ шведскэ делегат заба. Тэрэ хадаа атомна зэбсэгые хоримжолхо тухай ба мүн атомна энергидэ хиналта хэхэ тухай конвенциннуудые нэгэн доро баталан абаха һэмди гэбэ. Зүгөөр, энэ делегат үгыгөө зөөстэ США-гэй делегациде билдагуушаган. Улаасхоорондын хиналтын органиие Аюулгүйн Советдээ гадуур тогтоохо гэһэн американска хараае дэмжэбэ, өөрынгөө Генеральна Ассамблейн 1946 оной январиин 24-эй, ба декабриин 14-эй резолюциннуудта тон таарахагүй байна, тиимэһээ үнэндөө. США-да атомна зэбсэгые хиналтагүйгөөр үйлэдбэрилхэ ябадалда хүргэхэ ба тус орнуудые бусад орнуудай экономикодо хиналта хэхэ американска зэбсэг болголгодо хүргэхэ бэйгаа.

Индиин делегат болбол атомна комиссиин ажал-ябуулгэ зогсоолые буруушаан, тэрэнэй худэлмэриие үргэлжэлүүлхэ гэһэн өрилые дэмжэбэ. Генеральна Ассамблей хадаа атомна энергидэ хиналта хэхэ орган байгуулха тухай асуудал шиидхэхэдээ өөрынгөө резолюциннуудые үндэһэ болгожо, Аюулгүйн Совет дотор байгуулха гэһэн гэжэ Индиин делегат хэлэбэ. Американска делегациин һанаалгануудта зүришэнги индийскэ делегадай энэ үгэнь США-гэй делегат Остинай нурыень гутаагаа. Остин үгэ хэлэхэдээ, Индиин делегадта нулөөлхые оролдон, американска түсэбые зүбтүүлхые һэдэһэн баримтагүй баталамжануудые хэрэглэбэ

Макнейлэй маневрые дабтаһан канадска делегадай мэхэ гохын болото удхые Украиниин делегат Мануильский үшөө үсэгэлдэр балшиса элирүүлһэн байгаа. Сирийска заһабариие британска делегаци абажа шадахагүй гэжэ сопосхоходоо дипломатическа шадабариин дээлэ шата гэжэ Макнейл тоолоһон байгаа ха гэжэ Мануильский зааба.

Канадын ба Англиин түлөөлэгшэд, тэрэшэлэн англо-американска блогой делегадуудай дундаһаа үгэлэгшэд хадаа атомна зэбсэг хоримжолхо тухай ба атомна энергиин хиналта хэхэ тухай конвенциннуудые бэлэдхэжэ, нэгэн доро хүсэндэнь оруулха ябадал хангалгаа зорюулагдаһан советскэ дурадхалые таһалдуулха, атомна комиссиин саашанхи худэлмэриие таһалдуулха гэһэн нэгэл зорилго туйлахые оролдоно,—гэжэ Политическэ комитедэй мүнөөдэрэй заседанида хабаадагшад хараа.

Белоруссиин делегат Киселев комитедэй мүнөөдэрэй заседани дээрэ үгэ хэлэжэ, англо-американска олонхидой бодото зорилгонуудые үшөө дахин элирүүлээ. Атомна комисси тогтоохо тухай шиидхэбэри бухы дэлхэйн олониитын зүгһөө топ үргэн дэмжэлгэ абаһан байгаа, гээд тэрэнэй худэлмэринь оломиллиоп арад зоной урма хухалные һануулан, нухэр Киселев баримтануудба документнуудые үнэһэ болгожо, тэрэнэй худэлмэриин таһалдалай түлөө харюусалгые атомна комиссиин англо-американска олонхи дааха гэжэ харуулба.

Юрын хүнэй баг нэмэрһэн американска делегадта харюусан, Киселев иигэжэ хэлэбэ:

«Г-н Остин, атомна бомбын юрэ металлическа гадар бэшэ байһаниие эндэ хабаадагшад һайтар ойлгоно. Г-н Остин, дүүрэн юумэтэй «металлическа гадарнуудые» гү, али атомна бомбонууд гэжэ нэрлэгдэдэг гүудые үгы хэе. Энээниие хоримжолжо, хуули бэшэдэ соносхое Атомна зэбсэг хоримжолхо тухай конвенциие, атомна энергидэ улаасхоорондын зохихо хиналта тогтоохо тухай конвенциие бэлэдхэн баталая. тэдэниие нэгэн доро хүсэндэн оруулая».

Үгөөд түгэсхэн, Киселев иигэжэ мэдүүлбэ: Белоруссиин делегаци болбол кападска резолюциие буруушаана, СССР-эй делегациин дурадхаһан резолюциие бүрин дэмжэнэ, Юундэб гэхэдэ энэ резолюци хадаа атомна энерги олоһон шэнжэлхы ухаанай агуухэ туйлалтые хүн турэлтэнэй ашаг туһада хохидолтойгоор ашаглалгын аюулые зайсуулха бата ородолгоор нэбтэрэнхэй байна.

ФУТБ

Сезоной дүүрэхын урда

Футбол хадаа эгээл олониитын, эгээл дуратай спортнуудай нэгэн мүн. Манай ороо соо мүнөө 30 мянгаһаа дээшэ футболистнууд тоологдоно. Мүн манай Бурят-Монголдошье футболоор наадалга үргөөр дэлгэрээ. Манай республикын 50 шахуу команданууд 1948 оной сезондо официальна мурысөөнүүдтэ хабаадалсаһан байна.

Энэ жэлэй сезоной онсо өөрэ илгаань юуб гэхэдэ манай республикын гансахан столицада — Улан-Удэ городто бэшэ, мүн тэрэшэлэг бусад городуудта ба аймагуудта футболоор наадалга ехэхэнээр хүгжэһэн байна. Хэрбээ 1947 ондо республикын кубок абалгада ороодоол дүрбэн аймагуудай командануд хабаадаһан байгаа һаа, энэ жэлдэ хоер дахин олошорһон байха юм. Тэдээнэй зариманиинь, жишээлхэдэ, Кяхта городой команда Улан-Удэ городой командануудые тэгэнтэ бэшэ илаһан байна.

Тэрэшэлэн Улан-Удэ городтошье гиилэд ехэ хубилалта болоо. Эндхэдэн олон футбольно командануу шэнээр байгуулагдаа. Гансахан Ленинэй орденто паровозо-бүтээлгын заводой спортивна коллективта арба гаран командануд тоологдоно. «Динамо», «Спартак» ба мүн бусад спортивна общестнууд хоер-хоер командануудые эмхидхээ

Физкультура ба спортын городской комитет үнгэргэшэ футбольно сезониие урда жэлнүүдэйхидэ орходоо нилээд һайнаар үнгэргэһэн байна. Физкультурын городской ба республиканска комитедууд футболистнуудай дунда жаяг заршамые пайжаруулха талаар ехэхэн худэлмэри ябуулаа. Спортивна бухы худэлмэринүүдэй, тэрэ тоодо футболой хүгжэлтэ хадаа Улан-Удэ городто хоер шэнэ стадионой нэгэн доро байгуулагдаһанһаа нилээд ехэ дулыдаһан байна. Тэлээнэй нэгэн — манай залуушуулай омгорхол болохо БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион болоно. Үшөө хоер шэнэ стадионой барилга һаяар дүүрэхэнь.

Үнгэрэгшэ зунай турша соо дүй үргэлэ ехэтэй хэдэн олон футбольно коллективүүд ургэн гараа. Тэлээнэй дундаһаа хоердохи группаар город соо турүү һуури эзэлхын тулаа наадалгада 16 һууринуудһаа турүүшын 3 һууринуудые эзэлһэн «Динамо» — 2, «Спартак»—1 ба «Химик» гэжэ спортивна обществын командануудые тэмдэглэхэ шухала. Мүн тэрэшэлэн хоердохи группада арайхан гэжэ 9-дэхи һуури эзэлһэн «Пищевик» команда зунай һуудэ хүсэтэ коллективүүдэй нэгэн боложо шадаһан байна. Энэ команда болбол республикын кубок абахын түлөө үнгэргэгдэһэн наадалгада хүсэтэ командануудтай тулалдахадаа гурба дахин илалта туйлажа, финалда гараһан байгаа. «Дзержинец» команда нэгэдэхи группаар город ба республика соо турүү һууринуудые өзэлжэ, амжалта туйлаһан байна юм.

Манай футболистнууд энэ жэлдэ Иркутск городой гурбан эрхим командануудтай тулалдажа, анха түрүүшынхээ амжалта туйлаһан байна.

Гэхэтэй хамта үнгэрэгшэ сезон соо нилээд олон лутуу дуниануудд ушарһан байна. Түбхын түрүүндэ физкультурын республиканска ба городской комитедуудэй городой дилэнхи спортивна коллективнуудта футбольно секциинуудыг гуулагдаагүй. Энэ органнууд лагдаагүй дээрэһээ олонхи болохо нинтэ-эмхидхэгшэ рэгтэ оройдоошье байна. Хэдэ хэдэн газарт тэ-хоер хүнэй үүсхэлэ коллективуудыг бии болоо Гэбэшье, илангала аймагуудаар бии болоһон лективуудэй хахалһа футбольно командагүй Городой томохон коллективуудта тоодо ородог Ажалай резервын замай транспорт, ба дээдэ һуралсалай дэй коллективуудтэ футболистнууд үшөө үгы байна.

Манай республикада саашадань үүгжөөхын тулаа болистнуудай дунда физкультурно-спортивна хүдэлмэриие гээшэ зайлашагүй шухала. Футболистнуудай дунда сэ жын физическэ тренировкэ ническэ бэлэдхэл эмхидхэ футболистнуудай наадалга мэргэжэл дээшэлхэгүй, гэхэдэ, футболой талаар ба инструкторска кадрууд байһаниие тэмдэглэхэ хэ

Физкультурын республикан ба городской комитедуудэй шүүдые бэлдэхэ талаар өөрөө хэнэгүй. Мүнөө команд найнгаа «тулалдаае» улаан сагаар амаралтаа Хэдэн олон футболистнуудай заабаринуудай үгы байна, үбэлэй сагта юушье мэдэнгүй байха баатай Тиимэһээ физкультурын дүүд үбэлэй тренировкэ хидхэхын тулөө дары хэ ёһотой.

Мүн ехэхэн дутагдалтай гэн юуб гэбэл залуушуулай һуулаар футболдо хабаалдалоно. Хэдэ хэдэн спортпуудай хүтэлбэрилэгшэд гээ командануудта залуусыг эслүүлхын орондо, үни үнэ һон футболистнуудые байдаг. Тиимэһээ манай командануд залуушуулаар хэһээ байтагай, харин резервгүй байха юм.

Үнгэрһэн сезоной дүүрэ тэмдэглэхэ зуураа, физкультуудай дунда нинтэ-политическэ сүмүүжүүлгын хүдэлмэриие доодо хэмжээндэ байна шухала. Энэ зунай турш гэшье спортивна общестнье комсомольско организацнуудай культурнигуудай дунда элидхэл ба лекциннуудые гүй.

Эдэ бухы дутагдалтай суулжа, өгөөл мүнөөнөө онойнгоо сезондо бэлэдхэ бдн. Городто, республикан һуури эзэлэлгын түлөө га тулалдаанда ба бусад пуудай, хизаарнуудай республиканнуудай коллектив мурысөөндэ манай футболистнуудыг амжалта туйлалга илалтаар бэлэдхэлгэһэ дуулна.

Т. Ну

Футболой талаар Республикан дисциплинарна комиссиин руулэгшэ.

Редакциде ерэһэн бэшэгүүд

Хангалтагүйгөөр худэлмэрилнэ

Түнхэнэй аймагай центртэ социалистическэ культурын байшан бии юм. Үни удаан саг соо энэ байшан өөрынгөө ябуулха нинтэ ойлгуулламжын ба культурно-гэгээрэлэй худэлмэриие зүбхэн кинокартина хэруулалгаар хизаарладаг байна. Нэгэтэ аймагай центрын драматическа кружогой хүсөөр концерт хэруулагдаха юм гэжэ сопосхогдожо, ажалшад олоороо суглаарбэ. Эндэ урид зохеотдоһон ямаршье программагүйгөөр хэлы дуунуудай номер сэдхэгдэбэ.

Мүшөө үеын байхалыг үндэр идейнэ номер пьесэнүүдые харахые хүсэһэн байгаа. Тэдэ программа соо тиимэ байгаагүй.

Энэхэн байшанда ажилшэнартай ураһайхалыг нуудые харуулха ба лекциннуудые гурилгалгаа гэдэг болохо шухала.

Директор Сверкунов һаналаа табинаг

Кяхтын аймагта Харанхой станци шадар Улан-Удын ПСТЗ-гэй ОРС-ын хамһабариин ажахы бии юм. Тэнда заводой цехүүдһээ эльгээгдэһэн 200 тухай сезонно худэлмэришэд ажалладаг юм. Тус ажахын (директор нухэр Сверкунов) худэлмэришэдэй дунда нинтэ-ойлгуулламжын ба культурно-гэгээрэлэй худэлмэри ябуулгаданагүй. Худэлмэришэдэй гэр байра задагай, эдеэхоолынь хангалтагүй. Столово соонь эб эмхигүй, аяга табагаар дутагдалтай. Ехэнхидээ хоолынь шанар муутайгаар бэлэдхэгдэдэг байха юм. Мүн хилөөлөгдөөгүй абаашаха ябадалые эмхидаагүй.

Худэлмэришэдэй байхаг хушалтань муу дээрэнь. Худэлмэришэд хамтын унтажа, ариг сэбэрые сахидалда харша байдалаар бэлэдхэгдэнэ. Бишье һаа үни удаан сэлигдэнгүй байшадаг.

А.

Харюусалгата редактор орлогшо Б. О

РЕДАКЦИИН АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ, Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора—23, АТС—1-80, зам. редактора—3-23, ответ. секретаря —3-23; отделов: партийной и комсомольской жизни, сельского хозяйства—4-52, культуры и быта, промышленности и транспорта—4-52; писем трудящихся, внутренней информации и переводов— 4-52 (2 зв.), объявлений— (2-64 2 зв.), Для междугородних переговоров—16.

П—00460. Типография Государственного газетного издательства при Совете Министров БМАССР. Тираж